

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2016, declarat de avocatul Aliona Rusnac, în numele inculpatei

Pastrama Anjela Fiodor, născută la 31 mai 1967, originară și locuitoare a s. Fântâna Albă, r-nul Edineț, cetățeană a R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 16.06.2015 – 15.10.2015,
instanța de apel: 15.11.2015 – 20.07.2016,
instanța de recurs: 15.09.2016 – 07.12.2016.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Edineț din 15 octombrie 2015, Pastrama Anjela a fost achitată de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, pe motiv că ***fapta nu a fost comisă de inculpată.***

2. Instanța de fond a constatat că Pastrama Anjela este învinuită că la 28 aprilie 2015, aproximativ ora 01.30, aflându-se la domiciliu, în rezultatul unui conflict apărut spontan cu fiica sa Guțu D., i-a aplicat câteva lovituri cu pumnii peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i vătămări corporale și dureri fizice.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 141 – D din 18.05.2015, la cet. Guțu D., s-a stabilit contuzia regiunii mandibulare pe dreapta, exprimată prin edem a țesuturilor moi și echimoză, au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp contondent, posibil la data și circumstanțele indicate, se califică ca vătămări corporale ușoare cu dereglare a sănătății de scurtă durată.

Instanța a reținut că inculpata Pastrama A. nu a recunoscut vina, menționând că a ținut ușa ca fiica ei să nu iasă. La fel a ținut-o pe aceasta de haină, însă nu a lovit-o.

Partea vătămată Guțu D. a declarat, că inculpata a început cearta, pe motiv că a ieșit la poartă și a discutat cu soțul Guțu L., începând a striga și a o lovi cu palmele peste față și spate. Nu-i permitea să iasă din casă. Astfel, l-a sunat pe soțul ei, căruia i-a spus să intre în casă și să anunțe poliția. Alte persoane nu au fost implicate în conflict. Soțul ei a văzut cum inculpata o lovea.

Faptul că anume inculpata a aplicat violența, sunt bazate doar pe declarațiile părții vătămate Guțu D. și ale martorului Guțu L., care este ginerele inculpatei.

Acuzarea **nu a confirmat existența componentei de infracțiune** prevăzută de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, nefiind stabilită latura obiectivă a infracțiunii. La fel, nu a fost confirmat că anume acțiunea social periculoasă a inculpatei a cauzat vătămrile corporale la Guțu D.

Probele prezentate de acuzare, cercetate în instanța de judecată nu sunt suficiente pentru a identifica inculpata drept persoana care a comis infracțiunea descrisă în acuzare.

3. Procurorul în Procuratura r-nului Edineț, Vitalie Lungu, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 201¹ alin. (1), 90 Cod penal la 1 an închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Apelantul a invocat că învinuirea inculpatei, este confirmată de declarațiile părții vătămate Guțu D., care fiind prevenită de răspundere penală pentru declarații mincinoase, în cadrul urmăririi penale și în instanța de judecată a declarat, că se afla la mama ei, deoarece se certase cu soțul Guțu L. Pe la orele 23.00 a venit soțul după ea, să plece acasă. Mama sa a început cearta, că de ce a ieșit la poartă și a discutat cu soțul. A început a striga, lovind-o cu palmele peste față și peste spate. Nu-i dădea voie să iasă din casă. Mai mult nimeni nu s-a implicat în conflict. Soțul a văzut cum mama sa o lovea. Când venise la mama sa, nu era bătută.

Totodată, declarațiile părții vătămate Guțu D. au fost confirmate de declarațiile martorului Guțu L., care, fiind martor ocular, a văzut cum inculpata o lovea pe Guțu D. A înțeles că cearta a fost din cauza lui, deoarece a vorbit cu ea la poartă.

La fel, vinovăția inculpatei este demonstrată și prin raportul de constatare medico-legală nr. 287, raportul de expertiză medico-legală nr. 141-D, că la Guțu D. s-a depistat contuzia regiunii mandibulare pe dreapta, exprimată prin edem a țesuturilor moi și echimoză, acestea fiind produse prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent, posibil la data indicată, și se califică ca vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Mai mult, în cadrul ședinței de judecată din 14.10.2015, partea vătămată a indicat că circumstanțele relatate de ea pot fi confirmate de către șoferul automobilului, pe nume Vova, solicitând, în temeiul art. 327 Cod de procedură penală, un termen în vederea asigurării prezenței martorului respectiv pentru a fi

audiat, însă instanța, fără careva argumente întemeiate, a respins demersul în cauză.

Vina inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate a fost dovedită pe deplin prin materialele cauzei penale. Latura obiectivă, adică fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea manifestată fizic și verbal a fost comisă de aceasta, urmările prejudiciabile sub formă de vătămări corporale ușoare sunt constatate și prin urmare, a fost stabilită și legătura de cauzalitate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2016, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Pastrama Anjela a fost condamnată în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal la 6 luni închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 1 an.

Instanța de apel a constatat că la 28 aprilie 2015, orele 01.30, inculpata Pastrama Anjela, aflându-se la domiciliu, în rezultatul unui conflict apărut spontan cu fiica sa Guțu D., i-a aplicat câteva lovituri cu pumnii peste diferite regiuni ale corpului, cauzându-i vătămări corporale și dureri fizice. Conform raportului de expertiză medico-legală nr.141-D din 18.05.2015, la Guțu D. s-a depistat contuzia regiunii mandibulare pe dreapta, exprimată prin edem a țesuturilor moi și echimoză, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent, posibil la data și circumstanțele indicate și care se califică ca vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Instanța a reținut, că inculpata nu a recunoscut vina, declarând că atunci când a venit la ea, fiica Diana nu avea nici o leziune pe față. Consideră că leziunile constatate la Guțu D. prin raportul de expertiză sunt de la Guțu L., care a bătut-o. Ea nu a bătut-o pe Guțu D. Nu i-a permis acesteia să plece cu Guțu L., deoarece acesta își bătea joc de ea și locuia cu o altă femeie. Pe Guțu L. l-a văzut atunci când Guțu Diana a ieșit la poartă. Ea a ținut ușa pentru ca fiica sa să nu iasă, ținând-o și de haină pe aceasta, însă nu a lovit-o.

Totodată, vinovăția ei este demonstrată integral prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, care au fost examinate în instanța de judecată, cercetate, recercetate și verificate în cadrul instanței de apel.

Astfel, partea-vătămată Guțu D. a declarat că se afla la mama ei, deoarece se certase cu soțul Guțu L. Pe la orele 23.00 a venit soțul după ea, să plece acasă. A ieșit din ogradă apoi s-a întors înapoi pentru a-și lua hainele. Mama sa a început cearta, pe motiv că a ieșit la poartă și a discutat cu soțul, începând a striga, lovind-o cu palmele peste față și peste spate. Nu-i dădea voie să iasă din casă. L-a sunat pe soț, să intre în casă și să anunțe poliția. Nimeni altcineva nu s-a implicat în conflict. Soțul a văzut cum mama sa o lovea. Când venise la mamă-sa nu era bătută. Pretenții de ordin material nu are față de inculpată.

Martorul Guțu L., a declarat că a vorbit cu Guțu D. la poartă timp de o oră sau două, apoi a plecat, peste vreo 15 minute la rugămintea Dianei a venit înapoi. Ea spunea că mama sa o bate. Afară era și fratele Dianei. El numai a strigat la inculpată, să nu o bată pe Diana. Inculpata era aproape de Diana, iar fratele era la

spatele Dianei. A văzut cum inculpata o lovea pe Diana. A înțeles că cearta a fost din cauza lui, deoarece a vorbit cu Diana. Guțu D. l-a telefonat și i-a spus că inculpata o bate și el s-a întors. Când s-a întors înapoi, un frate al acesteia o ținea și inculpata o lovea, iar el a strigat să-i dea pace. Inculpata o lovea cu mâinile peste corp. Locul unde era inculpata era luminat și a văzut totul clar.

Potrivit raportului de constatare medico-legală nr.287, la Guțu D. s-a depistat contuzia regiunii mandibulare pe dreapta, exprimată prin edem a țesuturilor moi și echimoză, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent, posibil la data indicată și se califică ca vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Conform raportului de expertiză medico - legală nr. 41-D, la Guțu D. s-a depistat contuzia regiunii mandibulare pe dreapta, exprimată prin edem a țesuturilor moi și echimoză, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent, posibil la data indicată, și se califică ca vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

Partea vătămată Guțu D. și martorul Guțu L., au depus declarații sub jurământ, fiind preîntâmpinați de răspunderea penală pentru declarații mincinoase conform art. 312 Cod penal, ei declarând unanim despre loviturile aplicate de către inculpată lui Guțu D. Acest fapt se confirmă și prin raportul de expertiză medico-legală nr.141-D din 18.05.2015, prin care la Guțu D. s-a depistat contuzia regiunii mandibulare pe dreapta, exprimată prin edem a țesuturilor moi și echimoză, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent, posibil la data și în circumstanțele indicate, care se califică ca vătămări corporale ușoare, cu dereglare a sănătății de scurtă durată.

Totodată, martorii Iutiș N., Banari A. și inculpata Pastrama A., au declarat că nimeni nu a văzut la Guțu D. până la 28.04.2015, careva leziuni corporale, prin ce, la fel, se dovedește că vătămarile corporale la partea-vătămată Guțu D. au apărut după conflictul cu Pastrama A.

Declarațiile părții-vătămăte și a martorului Guțu L. coroborează cu totalitatea probelor prezentate și administrate de acuzare, ce confirmă învinuirea înaintată.

În baza probelor administrate, instanța de apel a reținut că vina lui Pastrama A. în comiterea infracțiunii încriminate a fost dovedită pe deplin prin materialele cauzei penale, și a încadrat acțiunile ei în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale și a sănătății.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpata se caracterizează pozitiv, că este la prima abatere, și că având în vedere caracterul scopului corecțional și de reeducare al inculpatei, al restabilirii echității sociale, reeducarea și corectarea ei este posibilă prin aplicarea unei pedepse non privative de libertate.

5. Avocatul Aliona Rusnac a declarat recurs ordinar, în numele inculpatei, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenta a indicat că instanța de apel nu a luat în considerație motivele invocate de apărare, respingându-le ca nefondate și apreciindu-le critic, susținând cu orice preț argumentele învinuirii. Nu a apreciat just probele, care sunt suficiente, directe și utile, pentru a confirma că inculpata nu a săvârșit infracțiunea imputată.

La fel, acuzarea nu a probat că anume inculpata a aplicat violență față de fiica sa Guțu D., bazându-se doar pe declarațiile părții vătămate. Însăși partea vătămată se contrazice, deoarece inițial a declarat că a fost lovită numai de mama sa, iar ulterior că a fost lovită și de fratele ei.

Martorul Guțu L., declară că partea vătămată a fost bătută de inculpată afară, însă partea vătămată Guțu D. a declarat că mama sa a bătut-o în casă, iar fratele a lovit-o afară.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 141 D, într-adevăr la Guțu D. au fost depistate vătămări corporale, însă acestea nu confirmă faptul cine anume le-a cauzat, inculpata, fratele părții vătămate sau soțul acesteia.

În acest sens, concluziile despre vinovăția persoanei nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

În drept, recursul este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de Procedură Penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul declarat, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct.5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul declarat, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatei, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate Guțu D., că inculpata a început cearta, pe motiv că a ieșit la poartă și a discutat cu soțul, începând a striga, lovind-o cu palmele peste față și peste spate; declarațiile martorului Guțu L., că l-a sunat Diana, spunând că mama sa o bate, venind la fața locului a văzut cum inculpata o lovea pe Diana și a înțeles că cearta a fost din cauza lui; raportul de constatare medico-legală nr.287 și raportul de expertiză medico - legală nr. 41-D, potrivit căror la Guțu D. s-a depistat contuzia regiunii mandibulare pe dreapta, exprimată prin edem a țesuturilor moi și echimoză, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent, posibil la data indicată și se califică ca vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată; fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel indicând motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând în mod consecvent și concludent prezența în acțiunile inculpatei a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 201¹alin. (1) Cod penal (*pct. 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat

că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, recursul ordinar, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹, 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în acest recurs au constituit obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4., 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Este justă și concluzia instanței de apel privind netemeinicia sentinței instanței de fond. Or, aceasta coroborează și cu faptul că în descriptivul sentinței este invocat temeiul de achitare a inculpatei ca: “**acuzarea nu a confirmat existența componentei infracțiunii** prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal”, iar în dispozitiv a indicat în mod divergent că ultima se achită pe motiv că: “**fapta nu a fost comisă de inculpată**” (*pct. 1., 2., 4. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de apărare, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Aliona Rusnac, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 iulie 2016, în privința inculpatei Pastrama Anjela Fiodor, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 decembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco